

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖๓/๒๕๕๕

วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓
และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลอุทธรณ์ส่งคำร้องของผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีล้มละลายหมายเลขคำที่ ล. ๒๒/๒๕๕๓
คดีหมายเลขแดงที่ ๒๔๒/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔
ว่าพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓
และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด
เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท บลิสเซอร์ อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด ที่ ๑ กับพวกรวมสิบคน เป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง
ขอให้ศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นคดีล้มละลายหมายเลขคำที่ ล. ๑๖๔/๒๕๕๓ ต่อมาได้มีการโอนคดีไปยัง
ศาลล้มละลายกลาง เป็นคดีหมายเลขคำที่ ล. ๒๒/๒๕๕๓ โดยโจทก์ฟ้องว่า โจทก์ได้พิจารณา
ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามทางการสอบสวนของพนักงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน
คดีเศรษฐกิจ กรมตำรวจ ซึ่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ และมีนายวิชา คุณาเอก กับพวก
รวม ๑๒๔ คน เป็นผู้ร้องเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็น

การถือโงงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗) ได้ความว่า ระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ จำเลยทั้งสิบได้ร่วมกันดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระที่เป็นการถือโงงประชาชน และร่วมกันถือโงงประชาชนด้วยวิธีโฆษณาประกาศทางสื่อมวลชน และแต่งตั้งบุคคลจำนวนมาก ให้กระทำการประกาศโฆษณาแพร่ข่าวให้ปรากฏแก่ประชาชนตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า จำเลยที่ ๑ ประกอบธุรกิจให้บริการจัดสรรวันพักผ่อนแก่สมาชิกฟรีปีละ ๔ วัน ๔ คืน จัดบริการสถานที่พักผ่อน สถานที่ออกกำลังกาย ให้บริการฟรีตลอดทั้งปี จัดฝึกอบรมการพูดในที่ชุมชนพัฒนาบุคลิกภาพ บริการจองห้องพัก โรงแรม สถานที่พักผ่อนทั่วประเทศในราคาส่วนลดร้อยละ ๑๐-๕๐ จัดจำหน่ายสินค้า ตัวเครื่องบิน รถเช่า และจัดท่องเที่ยวในราคาพิเศษ ให้บริการส่วนลดร้อยละ ๕-๓๕ ในการจัดซื้อ และบริการจากห้างสรรพสินค้า ภัตตาคาร และโรงพยาบาล โดยจะให้บริการเฉพาะสมาชิกเท่านั้น สมาชิกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทที่ ๑ เก็บค่าสมาชิกรายละ ๓๐,๐๐๐ บาท และค่าบำรุง หรือค่าต่ออายุสมาชิกภาพเป็นรายปีอีกปีละ ๒,๕๐๐ บาท ประเภทที่ ๒ เก็บค่าสมาชิกรายละ ๖๐,๐๐๐ บาท และค่าบำรุงหรือค่าต่ออายุสมาชิกภาพเป็นรายปีอีกปีละ ๔,๕๐๐ บาท

หากสมาชิกคนใดประสงค์จะเป็นพนักงานหรือสมาชิกฝ่ายขายอิสระของจำเลยที่ ๑ อีกจะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเบื้องต้นต้องชำระเงินค่าสมัครอีกคนละ ๑,๕๐๐ บาท และค่าต่อสมาชิกฝ่ายขายอิสระทุกปี ปีละ ๑,๕๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๑ จะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะเป็นกำไร ส่วนลด ส่วนลดพิเศษ เงินโบนัส และเงินปันผลให้กับสมาชิกผู้แนะนำ อีกทั้งผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ซึ่งการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวมีจำนวนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ เพื่อเป็นสิ่งล่อใจให้มีการชักชวนบุคคลภายนอกเข้าเป็นสมาชิกใหม่ โดยจำเลยที่ ๑ จะได้นำเงินค่าสมัครเป็นสมาชิกใหม่มาหมุนเวียนจ่ายเป็นผลประโยชน์ตอบแทนให้กับสมาชิกฝ่ายขายอิสระอย่างต่อเนื่องโดยที่จำเลยทั้งสิบได้รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนเองไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ จำเลยทั้งสิบมิได้มีเจตนาที่จะประกอบธุรกิจจัดสรรวันพักผ่อน ให้บริการสมาชิกดังที่ประกาศโฆษณาไว้ แต่จำเลยทั้งสิบมีเจตนาทุจริตหลอกลวงประชาชนโดยอ้างการให้บริการดังกล่าวบังหน้า และปกปิดความจริงมีเจตนาที่จะระดมเงินทุนด้วยวิธีหาสมาชิกใหม่เพิ่มเติมอย่างไม่จำกัด เพื่อจะได้เงินค่าสมัครสมาชิกใหม่ ในอัตราคคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท และ ๖๐,๐๐๐ บาท มีประชาชนมาสมัครเป็นสมาชิกของจำเลยที่ ๑ ถึง ๒๔,๑๒๕ คน และได้จ่ายเงินค่าสมาชิกให้จำเลยที่ ๑

รวมทั้งสิ้น ๗๒๗,๔๔๐,๐๐๐ บาท การกระทำของจำเลยทั้งสิบเป็นความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็น การนอโกงประชาชน ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ ประกอบพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการ นอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ จำเลยทั้งสิบจึงต้องคืนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับ ประชาชนผู้เสียหาย ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่กำหนดได้โดยแน่นอน และได้มีการตรวจสอบหลักทรัพย์และ หนี้สินของจำเลยทั้งสิบแล้ว ปรากฏว่า ทรัพย์สินของจำเลยทั้งสิบที่มีอยู่ไม่พอชำระหนี้ จำเลยทั้งสิบ จึงมีหนี้สินล้นพ้นตัว และเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน อาศัยอำนาจตามพระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยทั้งสิบเป็น บุคคลล้มละลายต่อไป

จำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๔ จำเลยที่ ๕ จำเลยที่ ๖ จำเลยที่ ๘ และจำเลยที่ ๑๐ ยื่นคำให้การปฏิเสธ ฟ้องของโจทก์และต่อสู้สรุปได้ว่า จำเลยที่ ๑ ไม่เคยประกอบการผิดจากวัตถุประสงค์ ไม่เคยถูกทางราชการ (กระทรวงพาณิชย์) กล่าวหาว่า ทำธุรกิจผิดจากที่จดทะเบียนไว้ ไม่เคยกระทำการใดอันเป็นการระดมทุน นอกกระบบ อันเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๓๔ และไม่เคยผิดสัญญาบริการกับบุคคลใดหรือลูกค้านายใด ส่วนจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๗ และจำเลยที่ ๙ ไม่ได้ยื่นคำให้การ

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสิบเด็ดขาด ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ และ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔

จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๓ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลล้มละลายกลาง ขอให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่ง เพิกถอนคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ทั้งสิบ และพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้ยกฟ้องโจทก์และปล่อยทรัพย์ที่กระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ กับพวกรวมสิบคน

จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๓ ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์โต้แย้งว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการนอโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓

และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง สรุปได้ว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ถูกระงับและจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็นเพียงผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าวเท่านั้น ยังมีได้เป็นผู้กระทำความผิดแต่อย่างใด ซึ่งตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่า ผู้ที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ซึ่งในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเพียงผู้ต้องหา โดยศาลยังมิได้มีคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ามีความผิด การที่ให้นางพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการที่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหารวมทั้งการให้อำนาจพนักงานอัยการฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่กระทำความผิด มาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ ย่อมทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความเสียหายและเป็นการกระทำที่เสมือนหนึ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาถูกศาลพิพากษาว่า เป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าวแล้ว ทั้ง ๆ ที่ผู้ต้องหา มีสิทธิอันสมบูรณ์ที่จะต่อสู้คดีเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน ในระหว่างที่ยังไม่มีคำพิพากษาของศาลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กลับต้องถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินและถูกฟ้องให้เป็นบุคคลล้มละลายได้ทันที โดยอาศัยเพียงการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น ในพระราชกำหนดดังกล่าวก็ไม่มีบทบัญญัติคุ้มครองผู้ที่ถูกกล่าวหาที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยว่า หากภายหลังศาลพิพากษาว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดแล้วจะได้รับการเยียวยาแก้ไขอย่างไร ซึ่งการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็มิได้มีหลักประกันว่าจะใช้ดุลพินิจด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม ดังนั้นการที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือถูกฟ้องล้มละลาย ถือว่าไม่ได้รับความเสมอภาคในกฎหมาย ถูกละเมิดและจำกัดสิทธิและเสรีภาพในบุคคลและทรัพย์สิน เห็นได้จากขณะยังมีได้มีคำพิพากษาในส่วนตัวคดีอาญาว่า ลูกหนี้ทั้งสิบได้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าว แต่ลูกหนี้ทั้งสิบอันรวมถึงผู้ร้องกลับถูกยึดและอายัดทรัพย์สินและถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลาย และศาลล้มละลายกลางได้วินิจฉัยว่า แม้การกระทำของลูกหนี้ทั้งสิบยังมีได้เป็นการกระทำผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ฯ แต่ได้อยู่ในฐานะเป็นผู้ต้องหาแล้ว จึงได้มีคำสั่งให้ลูกหนี้ทั้งสิบถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด โดยลูกหนี้ทั้งสิบยังมีได้ถูกพิพากษาว่า ได้กระทำความผิดในส่วนของคดีอาญาแต่อย่างใด ทั้งที่มูลเหตุที่นำมาสู่การฟ้องคดีอาญาเกิดขึ้นจากพระราชกำหนดดังกล่าว ก็ชอบที่จะชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงเสียก่อนจนแน่ใจว่า การกระทำนั้นเป็นความผิด และผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้กระทำความผิดจริง แต่การที่ลูกหนี้ทั้งสิบถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเช่นนี้ ทำให้ลูกหนี้ทั้งสิบ

อันรวมถึงผู้ร้องทั้งสองไม่อาจดำรงชีวิตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพราะผลของคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด มีผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของผู้ร้อง ทำให้ตกอยู่ในฐานะเป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น การที่บทบัญญัติในพระราชกำหนดดังกล่าวให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน รวมถึงการฟ้องล้มละลาย และการที่ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด รวมทั้งอำนาจจัดการทรัพย์สินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และขอให้ศาลอุทธรณ์ ส่งความเห็นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงให้ส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้อง ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และศาลอุทธรณ์ส่งมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้ กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”

มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗

มาตรา ๘ บัญญัติว่า “ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้กู้ยืมเงินผู้ใดที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้สินและเห็นสมควรให้มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นไว้ก่อนได้ แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าเก้าสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๑๐ ให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กู้ยืมเงินที่ เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีหนีสินล้นพ้นตัว ตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรตั้งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไป ตามมาตรา ๑๐

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่ เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ เป็นบุคคลล้มละลายได้ เมื่อ

- (๑) เป็นผู้ที่มีหนีสินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้
- (๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ
- (๓) หนี้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย โดยให้ถือว่าพนักงานอัยการมีฐานะและสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าฤชาธรรมเนียม หรือการต้องวางเงินประกันต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว

ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้ได้คขาด

ในการพิพากษาคดีล้มละลายตามมาตรา นี้ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับส่วนแบ่งทรัพย์สินของเจ้าหนี้ในลำดับ (๘) ของมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย โดยให้คำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนที่เจ้าหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินแต่ละรายได้รับมาแล้วก่อนมีการดำเนินคดีล้มละลายประกอบด้วย”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติทั่วไป ที่บัญญัติให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

เป็นบทบัญญัติที่ให้องค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติเป็นหลักการไว้ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ แต่มีข้อยกเว้นให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และ จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายที่ออกมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเจาะจง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่รับรองหลักความเสมอภาคของบุคคล โดยกำหนดให้บุคคลมีความเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใด ได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน บุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สิน ย่อมมีสิทธิที่จะใช้สอยและได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินของตน มีสิทธิติดตามเอาคืนและขัดขวางบุคคล ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยมิชอบด้วยกฎหมาย แต่ขอขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของ บุคคลในทรัพย์สิน อาจถูกจำกัดได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่รัฐธรรมนุญให้อำนาจในการตราขึ้น ซึ่งการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของ แห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้น

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนและวางมาตรการ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงในกรณีที่มีการกู้ยืมเงิน หรือรับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป โดยมีการจ่ายดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์อย่างอื่นตอบแทนสูงเกินกว่า ประโยชน์ที่ผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินจะพึงหามาได้จากการประกอบธุรกิจตามปกติ โดยผู้กระทำความผิด ได้หลอกลวงประชาชนที่หวังจะได้ดอกเบี้ยในอัตราสูงให้นำเงินมาฝากไว้กับตนด้วยการใช้วิธีการจ่ายดอกเบี้ย ในอัตราสูงเป็นเครื่องล่อใจ แล้วนำเงินที่ได้มาจากการกู้ยืมหรือรับฝากเงินรายอื่น ๆ มาจ่ายเป็นดอกเบี้ย หรือผลประโยชน์ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินรายก่อน ๆ ในลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าว เป็นการฉ้อโกงประชาชน เพราะเป็นที่แน่นอนว่า ในที่สุดจะมีประชาชนจำนวนมากไม่ได้รับต้นเงินกลับคืน

และผู้กู้ยืมเงินหรือผู้รับฝากเงินกับผู้ร่วมกระทำการดังกล่าวจะได้รับประโยชน์จากเงินที่ตนได้รับมา เพราะผู้ให้กู้ยืมเงินหรือผู้ฝากเงินไม่สามารถบังคับหรือติดตามให้มีการชำระหนี้ได้ และในกรณีที่มีการประกอบกิจการโดยวิธีชักจูงให้ผู้อื่นส่งเงินหรือผลประโยชน์อื่นให้แก่ตนและให้ผู้อื่นชักจูงผู้อื่นตามวิธีการที่กำหนดและแสดงให้ผู้ถูกชักจูงเข้าใจว่า ถ้าได้ปฏิบัติตามจนมีบุคคลอื่นอีกหลายคน เข้าร่วมต่อ ๆ ไปจนครบวงจรรแล้ว ผู้ถูกชักจูงจะได้กำไรมากกว่าเงินหรือประโยชน์ที่ผู้อื่นได้ส่งไว้ในที่สุดการดำเนินการเช่นนั้นจะมีได้เป็นไปตามคำชักจูง แต่กลับก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ผู้หลงเชื่อ รวมทั้งในกรณีที่มีการหลอกลวงประชาชนให้นำเงินเข้ามาร่วมลงทุนในธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศหรือเก็งกำไร พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ๗ ได้กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ตามมาตรา ๔ ว่า ในการกู้ยืมเงินบุคคลใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงิน ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินหรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป และมาตรา ๕ ว่า ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน บุคคลใดมีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปหรือโดยการแพร่ข่าวด้วยวิธีอื่นใด หรือดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หรือจัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ หรือจัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงินหรือได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเกินสิบคน ซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อันมิใช่การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน และผู้นั้นจ่ายหรือโฆษณา ประกาศ แพร่ข่าว หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ หรือไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือกิจการของผู้นั้นตามที่ผู้นั้นได้ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ ไม่ปรากฏหลักฐานพอที่จะเชื่อได้ว่า เป็นกิจการที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน

ทั้งหลาย ผู้นั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตาม มาตรา ๔ เว้นแต่ผู้นั้นจะสามารถพิสูจน์ได้ว่า กิจการของตนหรือของบุคคลที่ตนอ้างถึงนั้นเป็นกิจการ ที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายตามที่ตนได้กล่าวอ้าง หรือหากกิจการดังกล่าวไม่อาจ ให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียง ก็จะต้องพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวได้เกิดขึ้นเนื่องจากสภาวะการณ์ ทางเศรษฐกิจที่ผิดปกติอันไม่อาจคาดหมายได้ หรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น สำหรับการกู้ยืมเงิน และ ผลประโยชน์ตอบแทนอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนนั้น กฎหมายให้ความหมายไว้ว่า กู้ยืมเงิน หมายความว่า รับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะในลักษณะ ของการรับฝาก การกู้ การยืม การจำหน่ายบัตรหรือสิ่งอื่นใด การรับเข้าเป็นสมาชิก การรับเข้าร่วมลงทุน การรับเข้าร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือในลักษณะอื่นใด โดยผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลอื่นจ่าย ผลประโยชน์ตอบแทน หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน ไม่ว่าจะเป็นการรับ เพื่อตนเองหรือรับในฐานะตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้กู้ยืมเงินหรือของผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือในฐานะอื่นใด และไม่ว่าการรับหรือจ่ายเงิน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์อื่นใด หรือผลประโยชน์ตอบแทนนั้น จะกระทำด้วย วิธีการใด ๆ และผลประโยชน์ตอบแทน หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ ผู้กู้ยืมเงิน หรือบุคคลอื่นจ่ายหรือจะจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินเพื่อการกู้ยืมเงิน ไม่ว่าจะจ่ายในลักษณะดอกเบี้ย เงินปันผล หรือลักษณะอื่นใด

สำหรับพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ เป็นบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์เป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินเพื่อป้องกันผู้กู้ยืมเงิน ทำการชักย้ายถ่ายเทหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินด้วยวิธีการต่าง ๆ แม้มาตรการดังกล่าวจะอยู่ในชั้นตอนที่ศาล ยังไม่มีคำพิพากษาว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิดก็ตาม แต่การที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้อำนาจ ดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินได้ ก็จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบแห่งการใช้อำนาจ ตามบทบัญญัติของกฎหมาย กล่าวคือ ผู้กู้ยืมเงินที่ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือ มาตรา ๕ เป็นผู้หนีสินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน ซึ่งการที่บุคคลดังกล่าวมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน ย่อมจะมีผลกระทบต่อ ประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ซึ่งอาจจะไม่ได้รับทรัพย์สินที่ถูกฉ้อโกงไปคืน ดังนั้น เพื่อคุ้มครองประโยชน์ ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน กฎหมายจึงให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ของผู้นั้นไว้ก่อนเพื่อเป็นหลักประกันในการคืนทรัพย์สินที่ถูกฉ้อโกงแก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน อย่างไรก็ตาม

พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงจะใช้อำนาจดังกล่าวได้ จึงเป็นการก่อกวนการใช้อำนาจโดยผู้มีอำนาจสูงสุดที่รักษาการตามกฎหมายก่อนแล้ว นอกจากนี้ การที่กฎหมายบัญญัติว่าเมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่อง ให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินคดีล้มละลายต่อไป จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘ โดยศาลยุติธรรมอีกชั้นหนึ่ง เป็นเรื่อง ที่กฎหมายกำหนดขั้นตอนการใช้อำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงินที่ เป็นผู้ต้องหว่ากระทำความผิด ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยสมควรแก่เหตุและ ความเป็นธรรมแก่ผู้กู้ยืมเงินตามสมควร พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่ละเมิดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐคำนึงถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นอกจากนี้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับผู้กู้ยืมเงินซึ่ง เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าว มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือ แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็น พอสมควรแก่เหตุ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ให้กู้ยืมเงินที่ถูกฉ้อโกงภายในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ให้กระทำได้ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับผู้กู้ยืมเงินอย่างเสมอกัน และให้ความคุ้มครอง แก่ประชาชนผู้ที่ได้รับความเสียหายตามพระราชกำหนดดังกล่าวเท่าเทียมกัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ฯ มาตรา ๘ เป็นบทบัญญัติ ที่มุ่งคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินให้ได้รับทรัพย์สินคืน ซึ่งการใช้อำนาจของพนักงาน เจ้าหน้าที่โดยการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๘ จะถูกตรวจสอบโดยศาลอีกชั้นหนึ่ง จึงมิได้ ขัดต่อหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดแสดงว่า บุคคลนั้นได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ แต่อย่างใด และเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงินเท่าที่จำเป็น ภายในขอบเขต ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ให้กระทำได้ ดังนั้น พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

ส่วนพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานอัยการฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่ผู้ต้องหาว่່ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ เป็นบุคคลล้มละลายได้เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้ (๒) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่ง หรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ (๓) หนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้้นนี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินคดีล้มละลายกับผู้กู้ยืมเงินที่ผู้ต้องหาว่່ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ ทุกรายอย่างเสมอกัน โดยที่พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ฯ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย เป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ ไม่ว่าจะเป็่นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าหนี้อื่น ๆ ก็ตาม เพียงแต่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เพื่อมิให้ลูกหนี้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินจนทำให้ไม่มีทรัพย์สินเหลืออยู่เพียงพอที่จะชำระคืนให้แก่เจ้าหนี้ และทำการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนีภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ให้กู้ยืมเงินได้รับทรัพย์สินคืนอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ในการพิจารณาคดีล้มละลาย ศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ความจริงตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง จึงจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดได้ กล่าวคือ นอกจากศาลจะต้องพิจารณาให้ได้ความจริงว่าเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน และเป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และหนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้้นนี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ศาลยังจะต้องพิจารณาให้ได้ความจริงด้วยว่าผู้้นเป็นผู้กู้ยืมเงินที่ผู้ต้องหาว่່ากระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ด้วย จึงเป็นบทบัญญัติที่ให้ศาลมีอำนาจตรวจสอบการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ ก่อนจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ดังนั้น พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ จึงเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินและคุ้มครองสิทธิของผู้กู้ยืมเงินที่ผู้ต้องหาว่່ากระทำความผิดจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นบทบัญญัติที่ไม่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและ

เสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ทั้งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับผู้กู้ยืมเงิน มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง พระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน ฯ มาตรา ๑๐ เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกู้ยืมเงินภายในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ให้อำนาจได้ และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับผู้กู้ยืมเงินที่ถูกล่ามว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนด ดังกล่าวอย่างเท่าเทียมกันและให้ความคุ้มครองประชาชนผู้ได้รับความเสียหายตามพระราชกำหนด การกู้ยืมเงิน ฯ อย่างเสมอภาคกัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บทบัญญัติมาตรา ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงินซึ่งอาจได้รับความเสียหายจากการ ถูกหลอกลวง จึงมิได้ขัดต่อหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยก่อนมีคำพิพากษา อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ แต่อย่างใด และเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของผู้กู้ยืมเงินเท่าที่จำเป็นภายในขอบเขตที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ให้อำนาจได้ ดังนั้น พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๑๐ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการรื้อโก่งประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง

นายพัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุม

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนพดล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระฐาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอภัย จันทนจุลกะ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ